

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7C/91/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203528
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5614203528.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou v právnej veci navrhovateľa CD Constulting, s. r. o., K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, ul. Gr?sslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporkyni K. U. S., bytom Q. XX, okr. N., o splnenie zaplataenie 720 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Odporkyni **s a n e p r i z n á v a** náhrada trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ podal na tunajší súd dňa 17. 04. 2014 návrh podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ktorým sa domáhal vydania rozsudku o uložení povinnosti odporkyni zaplatiť zmenkovú sumu 720 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% denne zo sumy 720 eur od 09. 06. 2009 do zaplataenia, 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy 720 eur od 24. 08. 2009 do zaplataenia, zmenkovú odmenu vo výške 2,40 eur a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa 29. 01. 2009 na zmenkovú sumu 720 eur, zaviazala sa k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 09. 06. 2009. Indosovaná zmenka je vista zmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená 29. 01. 2009 na sumu 720 eur. Indosant predložil zmenku k zaplataeniu, pričom vystaviteľ doposiaľ nezaplatil žiadnu sumu.

Dňa 21. 10. 2014 bolo tunajšiemu okresnému súdu doručené oznámenie občianskeho združenia VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, neobsahujúce jeho sídlo ani adresu, ktorým vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane odporkyne. K oznámeniu nebol pripojený súhlas odporkyne s jeho vstupom a účasťou v konaní na jej strane, preto súd na toto podanie neprihliadal (§ 93 ods. 3 Obč. súd. por.).

Podľa čl. 4 ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu súd vyzval navrhovateľa (tlačivo B), aby doplnil skutkové tvrdenia na uplatnenie pohľadávky o skutočnosti, na základe ktorých bola zmenka vystavená, na základe akého právneho titulu, na základe akých skutkových okolností vznikol odporkyni záväzok, ktorý bol zabezpečený vystavenou zmenkou, spolu so špecifikáciou zmenkovej istiny s uvedením jej časti. Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu písomným podaním doručeným súdu 11.06.2014 oznámil súdu, že návrh na uplatnenie pohľadávky nedoplní. Uplatňuje si v konaní majetkové práva zo zmenky a nie z pohľadávky. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Na zmenke je uvedená zmenková suma, ktorá nepozostáva zo žiadnych častí.

Rozsudok tunajšieho okresného súdu č. k. 7C/91/2014-29 zo dňa 163.120.2014 bol zrušený uznesením Krajského súdu v Žiline, č. k. 13Cob/109/2015-79 zo dňa 22.07.2015. Krajský súd poukázal, že v ďalšom konaní má okresný súd postupovať v zmysle žalobného návrhu, ktorým si žalobca ako indosatár uplatnil právo na zaplatenie zmenky vystavenej žalovaným, lebo žalobca nie je povinný preukazovať existenciu žiadneho záväzkovoprávneho vzťahu ani ďalšie skutočnosti, na základe ktorých okresný súd dospel k záveru o nedôvodnosti uplatneného nároku. Žalobca ako nadobúdateľ zmenky, ktorý nie je právnym nástupcom pôvodného majiteľa, nemá povinnosť preukazovať okolnosti týkajúce sa vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovaným. Okresný súd má postupovať podľa článku 5 a nasl. Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie o veciach s nízkou hodnotou sporu (doručí žalovanej výzvu na žalobnú odpoveď - tlačivo C a v závislosti od postoja žalovanej určí ďalší procesný postup).

Zo zmenky predloženej navrhovateľom bolo zistené, že vystaviteľka K. S. U., bytom N. Y., W.. H.. E.. L. XXXX/XX, zaplatí za túto zmenku pri predložení na rad: Pohotovosť, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava, sumu 720 eur, zmenkový úrok 0,25% denne od 09. júna 2009, splatné: Pohotovosť, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, bez protestu, na plnenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia. Miesto vystavenia zmenky v Šahách, dátum vystavenia zmenky 29. januára 2009 na 720 eur (zmenková suma). Číslo zmluvy 4780093.

Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 7Er/692/2010 bolo zistené, že dňa 23. 06. 2010 požiadal súdny exekútor o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, proti povinnej K. S. U., bytom v N. Y., H.. E.. L. XXXX/XX, pre vymoženie sumy 720 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% denne zo sumy 720 eur od 09. 06. 2009 do zaplatenia, zákonný úrok vo výške 6% ročne zo sumy 720 eur od 24. 08. 2009 do zaplatenia a náhrady trov konania. Ako exekučný titul označil rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu z 10. 12. 2009, sp. zn. SR17456/09. Súd z neho zistil, že K. S. U. (odporkyňa) bola uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi Pohotovosť, s.r.o., zmenkovú sumu vo výške 720 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% denne zo sumy 720 eur od 09. 06. 2009 do zaplatenia, zákonný úrok vo výške 6% ročne zo sumy 720 eur od 24. 08. 2009 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Rozhodcovský súd zdôvodnil rozsudok tým, že účastníci konania zabezpečili svoj iný záväzkový vzťah (zmluva o úvere) neúplnou zmenkou (blankozmenkou) vystavenou 29. 01. 2009 odporkyňou, ktorá si nespĺnila svoju povinnosť vyplývajúcu zo záväzkového vzťahu, čím sa stal dlh splatným. Podľa dohody o vyplnení zmenky, na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky, vystavil vystaviteľ zmenku. Z dôvodu nespĺnenia povinnosti odporkyne zaplatiť, veriteľovi vzniklo právo na zaplatenie zmenkovej sumy s príslušenstvom. Podľa odôvodnenia rozhodcovského súdu tento vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to aj zmluvou o úvere. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš, zo dňa 15. 11. 2010, č. k. 7Er/692/2010, právoplatným 25. 01. 2014, súd exekúciu zastavil. Dôvodom zastavenia exekúcie bola vada formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, ktorý sa doposiaľ nestal vykonateľným. Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 28. 04. 2011, č. k.7Coe75/2011 súd odvolacie konanie zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17. 8. 2011. Odvolací Krajský súd v Žiline v rozhodnutí č.k. 1CoE50/2013 zo dňa 28. 05. 2013 poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 151/2013 zo dňa 13. 03. 2013 a konštatoval, že považuje za viac ako pozoruhodné, že oprávnený Pohotovosť, s.r.o., napriek svojmu dlhodobému pôsobeniu na tuzemskom trhu a enormnému kvantu exekučných vecí, v ktorých vystupuje ako oprávnený a v ktorých exekučné súdy zamietajú žiadosti ním zvoleného súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. zastavujú exekúciu pre jej neprípustnosť pre rozpor exekučným titulom priznaného plnenia so zákonom, dobrými mravmi, zásadou poctivého obchodného styku, právnymi normami spotrebiteľského práva a podobne, nie je schopný zosúladiť svoje konanie - podnikanie so zákonom a základnými zásadami súkromnoprávných vzťahov a neustále vyhľadáva nové spôsoby, ako zákon obchádzať. Pokiaľ chce oprávnený doceliť absolútnu súdnu ochranu svojich nárokov, mal by sa predovšetkým postarať o to, aby ním uplatňované nároky neboli v rozpore s príslušnou právnou úpravou a všeobecne akceptovanými právnymi zásadami.

Podľa čl. 2 ods. 1, Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2.000 eur bez akýchkoľvek

úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo na nečinnosť pri výkone štátnej moci („acta iure imperii“).

Podľa čl. 4 ods. 4, Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu ak sa sú alebo tribunál domnieva, že informácie, ktoré poskytol navrhovateľ, nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo ak tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je správne vyplnené a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, dá navrhovateľovi možnosť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky doplniť alebo opraviť alebo predložiť týmto orgánom určené doplňujúce informácie alebo dokumenty, alebo vziať pohľadávku späť a to v lehote určenej týmto orgánom. Na tento účel súd alebo tribunál použije vzorové tlačivo B, ako je uvedené v prílohe II.

Ak sa pohľadávka zdá zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, alebo ak navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil alebo neopravil v rámci určenej lehoty, návrh sa zamietne.

Podľa bodov 10, 13, 14 úvodnej časti Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007 na účely uľahčenia výpočtu hodnoty pohľadávky by sa nemali brať do úvahy žiadne úroky, výdavky a náklady. To by nemalo mať vplyv na právomoc súdu alebo tribunálu prisúdiť ich vo svojom rozsudku ani na vnútroštátne pravidlá výpočtu úrokov.

Pojmy „zjavne neopodstatnené“ v kontexte zamietnutia pohľadávky a neprípustné v kontexte zamietnutia návrhu by sa mali určiť v súlade s vnútroštátnym právom.

Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu by malo byť písomné, pokiaľ súd alebo tribunál nepovažuje za potrebné ústne pojednávanie, alebo ak o to nepožiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007 pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. 2 písm. a/ Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na účely tejto smernice "nekalé podmienky" znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa čl. 3 ods. 1 a 2 Smernice 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Podľa čl. 5 Smernice 93/13/EHS v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2

Podľa bodu 31 Smernice 2008/48/EHS o spotrebiteľskom úvere zmluva o úvere by mala zrozumiteľným a stručným spôsobom poskytovať všetky potrebné informácie, aby sa mohol spotrebiteľ oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami, ktoré mu z nej vyplývajú.

Podľa čl. 8 Smernice 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu obchodná praktika sa považuje za agresívnu, ak v skutkovej súvislosti, berúc do úvahy všetky jej črty a okolnosti, obťažovaním, nátlakom vrátane použitia fyzickej sily alebo neprimeraným vplyvom podstatne zhoršuje alebo je spôsobilá významne zhoršiť slobodu výberu alebo správanie

priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len Obč. zák.) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1, 5 Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Obč. zák. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 25 ods. 5 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31. decembra 2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov.

Podľa § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nákladov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Rozhodujúcou pri opakovanom rozhodovaní prvostupňového súdu je skutočnosť, že po vydaní uznesenia odvolacieho súdu, vzhľadom na nejednoznačnosť výkladu problematiky a rozdielnu rozhodovaciu prax súdov občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR a jeho obchodnoprávne kolégium dňa 20.10.2015 prijali spoločné stanovisko č. 93, publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 8/2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Ako vyplýva z tohto stanoviska, pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah, povahu pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ako to z vykonaného dokazovania vyplynie. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd návrh zamietol, keď vykonaným dokazovaním bola preukázaná jeho nedôvodnosť. Navrhovateľ sa domáhal procesného postupu podľa nariadenia komunitárneho práva, upravujúceho konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporov. Adekvátne tomu súd postupoval, aplikujúc osobitné ustanovenia pre európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporov a procesné právo SR ako právo členského štátu, v ktorom sa konanie vedie (čl. 19 Nariadenia). Podľa úvodných ustanovení uvedeného (zhora citovaného) nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporov malo zjednodušiť a zrýchliť konanie v cezhraničných sporoch, ako aj náklady. Ide o alternatívny nástroj sledujúci hlavne zjednodušenie prístupu k spravodlivosti a zníženie nákladov, preferujúc preto zásadu písomnosti európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Na druhej strane nariadenie, ako primárny prameň komunitárneho práva, nemožno zneužívať na obchádzanie celého komplexu európskych právnych noriem, vrátane vnútroštátnych právnych noriem, na ochranu spotrebiteľa.

Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporov rozlišuje, s poukazom na vyššie uvedené, postup súdu (tribunálu) v závislosti od štádia konania. V prvom štádiu konania, ak pohľadávka patrí do pôsobnosti nariadenia a súd sa domnieva, že informácie poskytnuté navrhovateľom nie sú dostatočné (jasné alebo primerané), pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, poskytne navrhovateľovi možnosť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky doplniť o súdom určené doplňujúce informácie, v určenej lehote (zaslaním vzorového tlačiva B). V prípade, ak navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil v rámci súdom určenej lehoty, nariadenie upravuje procesný postup súdu tak, že súd návrh zamietne. V prejednávanej veci tak súd učinil. Vychádzajúc z nariadením preferovanej zásady písomnosti konania, v súlade s vnútroštátnym právom (pojednávanie nie je potrebné nariaďovať v drobných sporoch) súd bez pojednávania dňa 11. 12. 2015 verejne vyhlásil rozsudok, keďže navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil. Skutkové tvrdenia poskytnuté navrhovateľom boli nedostatočne jasné, neprimerané a minimalistické, brániace súdu vydať spravodlivé rozhodnutie, keďže vydanie arbitrárneho rozhodnutia by bolo porušením právneho poriadku SR.

Navrhovateľ formálne preniesol zmenkové informácie do tlačiva návrhu a aj na výzvu súdu zdôraznil, že si neuplatňuje akékoľvek iné majetkové právo, len právo zo zmenky a nie z pohľadávky. V zmysle ústavnej zásady rovnosti strán v konaní, s poukazom na judikatúru vyšších súdov a Ústavného súdu SR, nebolo možné v konaní vykonávať ďalšie dokazovanie, ale vec prejednať adekvátne návrhu navrhovateľa (ktorého nemožno nútiť k takému postupu, aby bol v konaní úspešný, poskytovaním ďalšieho priestoru pre uplatňovanie jeho nároku z iného dôvodu ako práva zo zmenky).

Navrhovateľ predložil spolu s návrhom zmenku, z ktorej vyplýva možné použitie zmenky ako inštitútu sledujúceho zabezpečenie splnenia záväzku dlžníka (odporkyne) zo spotrebiteľskej zmluvy, čomu nasvedčujú zmenkové informácie, predovšetkým číslo zmluvy 4780093 - pričom v rozhodcovskom rozsudku je označená totožná zmenka, ktorá zabezpečovala záväzkové vzťahy medzi spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., a žalovanou, a to zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na uvedené zamietnutím návrhu nebol akceptovaný formalistický prístup navrhovateľa, ktorý odvodzoval svoj nárok výlučne z povahy inštitútu uvedeného v návrhu (zmenka), keďže takýmto postupom navrhovateľa dochádza k zastieraniu prvotného spotrebiteľského charakteru vzťahu medzi účastníkmi.

Zmluva o pristúpení Slovenskej republiky k štátom Európskej únie má charakter medzinárodnej zmluvy a má prednosť pred zákonmi. V rámci takto vymedzeného legislatívneho priestoru sú vnútroštátne súdy povinné aplikovať pramene komunitárneho práva, vrátane výkladových princípov prameňov práva, ako aj judikatúry Európskeho súdneho dvora v Luxemburgu (priamy prameň práva). Ak inak použiteľná norma vnútroštátneho práva pripúšťa výklad pre spotrebiteľa menej priaznivý, eurokonformným výkladom môže byť len výklad pre spotrebiteľa výhodnejší, sledujúc tak zabezpečenie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov, podporu záujmov spotrebiteľov vrátane ich hospodárskych záujmov (napr. Smernica 93/13/EHS článok 6 ods. 1, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, Smernica 2008/48/ES, bod 31, podľa ktorého zmluva o úvere by mala zrozumiteľným a stručným spôsobom poskytovať všetky potrebné informácie, aby sa spotrebiteľ mohol oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami, ktoré z nej vyplývajú, z účelu právnej úpravy Smernice č. 93/13/EHS vyplýva, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah). Podľa článku 5 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 93/13/EHS, v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Podľa Rozhodnutia Európskeho súdneho dvora v Luxemburgu *Asturcom Telecomunicaciones C-40/08*, je povinnosťou súdu *ex offo* skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky účastníka konania. Nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (Rozsudky *Oceáno Gruppo Editoriale a Salvat Editores, C-240/98* až *C 20-44/98*, *Mostaza Claro C-168/05*). Možnosť skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný na dosiahnutie výsledku stanoveného v čl. 6 Smernice 93/13/EHS, teda na zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v čl. 7 smernice. Osobitne je potrebné poukázať na Uznesenie

Európskeho súdneho dvora v Luxemburgu zo dňa 16. 11. 2010, Pohotovosť, s.r.o., proti Iveta Kočkovská C-76/10, ktorá obchodná spoločnosť bola označená aj na predmetnej zmenke ako veriteľ, v zmysle ktorého je úlohou dotknutého vnútroštátneho súdu určiť, či sa má podmienka zmluvy o úvere považovať za nekalú v zmysle článkov Smernice. V prípade kladnej odpovede je úlohou vnútroštátneho súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva. Právnická osoba označená na predmetnej zmenke sa stala centrom pozornosti ochrany spotrebiteľa v Slovenskej republike, ako aj na úrovni príslušných orgánov Európskej únie. Podmienky poskytovania úverov, na základe ktorých boli vydávané exekučné tituly predstavujúce rozhodcovské rozsudky, boli kvalifikované ako neprijateľné podmienky.

V kontexte vyššie uvedeného bolo povinnosťou súdu aj v konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporov postupovať v súlade s judikatúrou komunitárneho práva. Súdny dvor v Luxemburgu opakovane zdôrazňuje, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom služby (keďže zmluvné podmienky predkladá dodávateľ služby bez možnosti korekcie spotrebiteľa) môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy. Zo skutkových tvrdení navrhovateľa, na ktorých jednoznačne trval, nie je možné naplniť úradnú povinnosť súdneho prieskumu ex offa a skúmať dodržanie právnych noriem spotrebiteľského práva s vyššie uvedeným cieľom. Súd bol povinný ex offa posúdiť podmienky prípustnosti uplatneného nároku práve s ohľadom na odporkyňu ako spotrebiteľa. Ak by súd v danom konaní vyhovel návrhu na základe predloženej zmenky, postupoval by rovnako ako rozhodcovský súd, v ktorého rozhodnutí bolo výslovne uvedené, že POHOTOVOSŤ s.r.o., a odporkyňa zabezpečili zmenkou svoj záväzkový vzťah a to zmluvu o úvere. Z listinných dôkazov vyplýva potreba preskúmania predmetnej zmluvy o úvere ako spotrebiteľskej zmluvy, ktorú súd musí podrobiť súdnej kontrole, keďže spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné podmienky, t.j. ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Z úradnej činnosti tunajšieho súdu, keďže exekučné veci boli pridelené zákonným sudcom, ktorý súčasne vybavujú v civilnom sporovom konaní aj nároky navrhovateľa, je preto známa vlastná rozhodovacia činnosť súdu v exekučných konaniach, ktorá v zmysle ústavného princípu právnej istoty nemôže byť rozdielna pri posudzovaní predmetného nároku navrhovateľa. Len taký postup orgánov štátu, ktorý zohľadňuje ústavné princípy ustanovenia článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je naplnením princípu právnej istoty ako nedeliteľnej súčasti právneho štátu v zmysle čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (Uznesenie Ústavného súdu SR z 5. 2. 1998, 49/1998 Z. z.). Legislatívne zmeny noriem na ochranu spotrebiteľa (najmä zákon č. 102/2014 Z. z., zákon č. 106/2014 Z. z.), ukladajú orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliadať aj bez návrhu a námietok spotrebiteľa na zákonné prekážky alebo zákonné dôvody, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie voči spotrebiteľovi. Preto skutočnosť, či žalovaný namieta, alebo nenamieta zmenkovoprávny vzťah je bez právneho významu. Podľa Uznesenia NS SR č. konania 2Obdo50/2013 zo dňa 30. 4. 2014 abstraktný charakter zmenky v súdnom konaní je právne nezávislý len dovtedy, pokiaľ nie je spojený s konkrétnym kauzálnym vzťahom. Z tohto dôvodu bol aj pre rozhodnutie o oslobodení od súdneho poplatku v označenom zmenkovom konaní kauzálny vzťah právne relevantný.

Odčlenenie zmenkového abstraktného vzťahu od spotrebiteľského vzťahu s poukazom na uvedené nie je možné. Použitie zmenky v spotrebiteľských vzťahoch je maximálne limitované (vo vzťahu k spotrebiteľovi sa zakazuje splniť dlh zmenkou), s pripustením čiastočnej možnosti regulovanej maximálnou výškou. Primárne tak bolo nevyhnutné zo strany navrhovateľa doplniť tvrdenia tak, aby bolo možné posudzovať otázku prijateľnosti podmienok spotrebiteľských zmlúv, vrátane zmenky ako zabezpečovacieho inštitútu, čo navrhovateľ jednoznačne odmietol. Prelomeniu zásady zmenky ako abstraktného cenného papiera vo vzťahu k spotrebiteľovi nasvedčuje aj rozhodnutie Nemeckého Najvyššieho súdu (BGH), 25. 2. 1965-II. Zeitschrift für das gesamte Handelsrecht und Wirtschaftsrecht 191/62 Hamm. Ak Európsky súdny dvor v Luxemburgu (C-419/11) skúmal, či ručiteľ zo zmenky môže byť spotrebiteľom, o to skôr je daný povinný súdny prieskum postavenia spotrebiteľa, ak ide o samotného dlžníka, ako je to v tomto prípade. Tým, že navrhovateľ napriek výzve súdu nedoplnil svoj návrh, spôsobil, že nebolo možné zistiť, či sa v danom prípade jedná o spotrebiteľský právny vzťah, ako to nepriamo vyplýva z predloženej zmenky a označenia jej prvotného zmenkového veriteľa Pohotovosť, s.r.o., čím navrhovateľ znemožnil vykonať súdu ex offa súdu kontrolu zmluvných podmienok z hľadiska ich prijateľnosti v spotrebiteľských zmluvách. Povinnosť cez súdnu kontrolu zabezpečiť reálnu rovnosť práv a povinností účastníkov spotrebiteľských vzťahov vyplýva aj z procesných pravidiel obsiahnutých v Nariadení, ktorým sa upravuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, stanovením jednoznačného imperatívu, a to zamietnutím návrhu (nariadenie neupravuje možnosť zamietnutia

návrhu). Ďalšie vyzývanie a nútenie navrhovateľa k produkovaniu skutkových tvrdení, umožňujúcich mu byť úspešný, by bolo porušením komunitárneho práva a zásady kontradiktórnosti konania. Aj konanie z nízkou hodnotou sporov je konaním sporovým, v ktorej má navrhovateľ povinnosť tvrdenia ako aj dôkaznú povinnosť. Neunesenie bremena tvrdenia má vždy za následok zamietavé rozhodnutie súdu. Úlohou súdu nie je dedukovať jednotlivé nároky navrhovateľa, resp. pátrať, z čoho tieto nároky pozostávajú, ale prekontrolovať správnosť, odôvodnenosť a zákonnosť uplatnených nárokov (rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 28. 11. 2013, č. konania 9Co/513/2013).

Snaha navrhovateľa o interpretáciu zmenky ako riadneho a plnohodnotného zmluvného dojednania je v danom prípade v hrubom rozpore s elementárnymi zásadami spotrebiteľského práva na vnútroštátnej ako aj úrovni európskeho práva. Neumožňuje ex offio preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky, ako aj prípadné porušenie zákona spotrebiteľskej zmluve, na základe ktorej zmenka vznikla. Zmluvné dojednania v úverovej zmluve môžu predstavovať neprijateľné podmienky uvedené v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, ktoré sú zo zákona považované za neplatné. Nemožno prehliadať neprímerane vysoké príslušenstvo pohľadávky - zmenkový úrok 0,25% denne, t. j. 91,25% ročne. Dohoda o vyplnení zmenky obsiahnutá vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru by tak bola právnym úkonom obchádzajúcim zákon, konkrétne vyššie citované normy na ochranu spotrebiteľa, ktorý je v zmysle § 39 Obč. zák. absolútne neplatný.

Aj keď sa tento rozsudok môže zdať vydaný v rozpore so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu, vysloveným v uznesení č. k. 13Cob/109/2015-79 zo dňa 22.07.2015, v čase jeho vydania nebolo známe zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k uvedenej problematike, ktoré bolo prijaté až 20.10.2015. Súd disponuje aj rozhodnutiami Krajského súdu v Žiline sp. zn 5Co/310/201 (z 28.07.2015), 11Co/202/2015 (z 09.11.2015) a 11Co/306/2015 (zo 14.12.2015), ktorými bol v rovnakých skutkovo aj právnych veciach zamietajúci prvostupňový rozsudok potvrdený. Je úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podávať výklad právnych noriem a prijímať stanoviská, čím prispieva k tzv. sudcovskej tvorbe práva. Prvoinštančný súd preto rešpektoval a aplikoval právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Na doplnenie súd zdôrazňuje, že na nejednoznačnú problematiku hromadného uplatňovania nárokov zo zabezpečenia spotrebiteľských úverov reagovala aj legislatíva prijatím zákona č. 438/2015 Z. z., účinného od 23.12.2015, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Občiansky súdny poriadok v § 79 ods. 3 ukladá žalobcovi v prípade, ak ide o žalobu, ktorou sa uplatňuje nárok zo zmenky alebo šeku proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, povinnosť opísať aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu so žalovaným, a ak ide o žalobcu, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov, skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu jeho právnych predchodcov so žalovaným. K žalobe sa pripojí zmenka alebo šek a ďalšie listiny potrebné na uplatnenie práva z nich. Ak zmenka alebo šek boli vystavené na zabezpečenie záväzkov z písomnej zmluvy, pripojí sa k žalobe aj táto zmluva.

Rozhodnutie o náhrade trov konania je založené na § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 Obč. súd. por. V konaní úspešná odporkyňa nenavrholá prisúdenie náhrady trov konania, podľa obsahu tohoto spisu jej v súdenom prípade žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.